

IO1 – Sažet pregled
aktivnosti podizanja
svesti o klimatskim
promenama kroz
komediju i učenje
Plan rada

FARCE!

Using Satire and Comedy to Promote
Climate Change Awareness

Uvod u plan rada

Cilj plana rada je da podrži vas kao edukatora zajednice i polaznika, kako biste održali sesiju u vašoj grupi koristeći materijal projekta FARCE: Sažet pregled aktivnosti o podizanju svesti kroz komediju i učenje („Kompendijum“). Kroz ovaj plan daćemo vam primere aktivnosti za grupni rad koje možete koristiti u prenošenju resursa komedije iz „Kompendijuma“. Dok se budete pripremali za aktivnosti, važno je da budete spemni da iskoristite ove resurse komedije za klimatske promene. Zbog toga vam preporučujemo da se upoznate sa odgovarajućim modulima iz FARCE programa obuke, pre nego što se upustite u praktikovanje ovih aktivnosti.

Uvod u temu klimatskih promena

Šume su skladišta ogromnih količina ugljenika. Dok drveće i biljke rastu, one apsorbuju ugljen-dioksid iz atmosfere koji se pretvara u ugljenik i ulazi u sastav grana, listova, stabala, korena i zemljišta.

Kada se šume krče ili spaljuju, uskladišteni ugljenik se oslobađa u atmosferu u obliku ugljen-dioksida. Šume su važni depoi ugljenika, što znači da one uvlače ugljen-dioksid iz atmosfere i skladište ga. Sve to je deo aktivnog i brzog procesa. Kako živa bića umiru i propadaju (uključujući drveće), ugljenik koji je nekad bio uskladišten vraća se nazad u atmosferu.

Nasuprot tome, ugljenik uskladišten pod zemljom u obliku fosilnih goriva kao što je ugalj, nafta i gas, deo je mnogo sporijeg procesa. Bez uticaja ljudi koji sagorevaju fosilna goriva za energiju malo je verovatno da će ugljenik dospeti u atmosferu. Kada se sagore fosilna goriva, ugljenik iz mrtvih i raspadnutih biljaka, životinja i filoplanktona koji su živeli pre više stotina miliona godina (pre postojanja dinosaurus), ispušta se u atmosferu u obliku ugljen-dioksida.

Spaljivanje fosilnih goriva, u kombinaciji sa uništavanjem depoa ugljenika usled krčenja šuma i drugih akcija, doprinelo je sve većem nagomilavanju ugljen-dioksida u atmosferi tj. više nego što se može apsorbovati iz postojećih depoa ugljenika (npr. iz šuma).

Nagomilavanje ugljen-dioksida izaziva globalno zagrevanje, jer zadržava toplotu u nižim slojevima atmosfere. Nivoi ugljen-dioksida su sada najviši u ljudskoj istoriji.

Zagađenje koje nastaje sagorevanjem fosilnih goriva zbog efekta staklene bašte ne može se efikasno odstraniti pomoću deponovanja ugljenika u šumama. Fosilna goriva upumpavaju

mного više ugljen-dioksida u atmosferu nego što postojeće šume mogu da apsorbuju. U isto vreme, skladišta ugljenika u šumama i drugim prirodnim depoima ugljenika postaju sve nestabilnija kako klimatske promene budu uznapredovale. Zbog klimatskih promena sve jače i učestalije nastaju suše, tropske oluje, toplotni talasi i požari. Posledica toga je povećanje gubitaka šuma, što će doprineti da se sve više ugljen-dioksida ispušta u atmosferu.

<https://www.climatecouncil.org.au/deforestation/>

Upoznavanje sa resursima

U ovom delu, pružićemo vam kratak uvod u resurse komedije koje ćete koristiti prilikom izvođenja ovog plana aktivnosti u grupi polaznika.

Šta je uključeno u resurse komedije?

Za temu krčenja šuma odlučili smo da izaberemo video format. Ovaj video je miks scene iz projekta DAH Teatra „Drveće pleše” i veoma poznate božićne pesme „Zvončići” koju smo spojili kako bismo dobili smešan i satiričan sadržaj. Deda Mraz je glavni lik i hoda sa testerom kao drvoseča, dok drugi likovi obučeni u jelke beže i pokušavaju da izbegnu seču.

„Drveće pleše” je projekat DAH Teatara i predstava na otvorenom sa ciljem podizanja svesti o značaju drveća i očuvanja ekosistema u našem gradu. Projekat ima za cilj da istraži načine kako umetnici i građani mogu da odgovore na jednu od najvećih kriza sa kojom se suočavamo. U pitanju je kriza opstanka životne sredine, što rezultira globalnim klimatskim promenama, dok je jedan od glavnih uzročnika krčenje šuma.

Naravno, dok smo pravili video imali smo ceo tim profesionalaca, a savremena tehnologija nam je pomogla da sve lakše realizujemo nego pre 20 godina kad je bilo potrebno mnogo više znanja i finansija. Sada vam jedna mobilna aplikacija može pomoći da uredite video i napravite sadržaj koji će podići svest mnogih ljudi. Budite kreativni, moramo da unapredimo naše društvo!

<https://drveceplese.com/en/>

Primena Resursa komedije

Jedan od najtežih izazova za nastavnike jeste izlaženje iz rutine i uvođenje disciplinovane improvizacije u edukaciju, gde bi učenici delom vodili čas. Učenicima nastavnicima je potrebna rutina, ali im je takođe potrebno da je fleksibilnije primene.

Prema našem iskustvu, drama i improvizacija mogu da podstaknu kreativnost i uživanje u obrazovnim procesima, jednako za nastavnike i učenike. Drama zajedno sa improvizacijskim vežbama efektivno povećava kreativnosti. Dramske vežbe su često artificijelne i fiktionalne, ali i kao takve one su deo naše kulturne stvarnosti.

Kroz vežbe drame i improvizacije, verbalne igre spontanosti, igranje uloga i fizički pokret, možemo izraziti svoj gorući problem. Na taj način ćemo preoblikovati naše mentalne slike i predstave o stvarnosti na kreativan način. Dramski rad i vežbe improvizacije takođe treniraju naše veštine interakcije. Vežbe mogu biti rađene kroz aktivnosti koje razvijaju veštinu nastave, dublju i prijatniju interakciju, kao i nove ideje i razmišljanja o podučavanju.

Najbolji način učenja jeste da učesnici budu aktivno uključeni u proces učenja. Igranje uloga, dijalog i drama su veoma dinamični načini da istražite šta vaši učenici već znaju. Kroz interakciju s drugima i deljenjem svojih ideja, učesnici mogu da izgrade šire i/ili dublje razumevanje teme.

Strategija igranja uloga u ovom resursu omogućava učesnicima da razviju svoje veštine razmišljanja, da rade u okviru u kom će im biti omogućeno da govore o osetljivijim temama, da upotrebe kreativnost i imaginaciju i prošire svoje znanje u rešavanju problema. Sve tri metode, u nastavku, sadrže prednosti koje možete koristiti u okviru nastavnog programa.

Igra uloga

Igra uloga je kada se učesniku dodeli neka uloga i, tokom kratkog scenarija, ponaša se kao da je određena osoba u toj situaciji. Na primer, nastavnik može tražiti način za rešavanje konflikta koji je nastao u školskom dvorištu. Nastavnici ili učesnici u igri mogu smisliti scenarijo u kom se desio sličan incident. Može se dešavati kod kuće ili u društvu, priča nije vezana za mesto odigravanja, već za problem.

Možete dodeliti uloge učesnicima i i dati im vremena da smisle malu scenu koju će dalje razvijati ili im dati da to urade bez planiranja vremena. Moraćete da probate i jedan i drugi način kako biste sami videli prednosti oba pristupa. Možete imati samo jednu grupu izvođača ispred ostatka razreda ili možete podeliti sve učesnike u grupe (tako da nijedna grupa nije posmatrana). Ili samo podelite učesnike u grupe tako što će sami sebi dodeliti uloge pre nego što im date vremena da razmisle kako mogu rešiti konflikt.

Ako imate veliko odeljnje ili malu učionicu, možete dozvoliti nekoj grupi da radi napolju. Ovi učesnici moraju biti svesni svoje odgovornosti i da ne ometaju ostala odeljenja dok rade. Dok budu radili, moraćete da ih posećujete i podržavate. Razmislite koju vrstu odgovora želite dobiti od grupa o njihovom iskustvu i osećanjima. Neke grupe će želeći da pokažu svoje igranje uloga, a nekima će se više dopasti da vam kažu šta su naučili tokom ove igre.

Plan rada

Naslov sesije:		Drvoseča Deda Mraz - krčenje šuma
Trajanje		Potreban materijal:
Trajanje aktivnosti 60 minuta	Kako biste održali zadatu aktivnost potrebni su vam materijali: <ul style="list-style-type: none"> ● Projektor ● Laptop ● Prostor za kretanje ● Zvučnici	
Ciljevi učenja		
Nakon uspešnog završetka aktivnosti, učenici će moći da: <ul style="list-style-type: none"> ● Razviju jezičke veštine pod pritiskom ● Razumeju zašto je zaštita drveća važna ● Izgrade bolje odnose i nauče kako da asertivno komuniciraju		
Uvod radionice		
Trajanje	Opis aktivnosti	Linkovi za pomoćni materijal

10 minuta	Zagrevanje celog tela (vežbe zagrevanja su istezanje, čučnjevi, pravljenje krugova rukama i ramenima, skakanje, preskakanje konopca)	
Grupna aktivnost 1		
Trajanje	Opis aktivnosti	Linkovi za pomoćni materijal
20 minuta	Podelite učesnike u u dve ili više grupa (po troje u svakoj). Objasnite šta je igra uloga. Dajte im različite teme vezane za resurse komedije (npr. krčenje šuma u njihovom gradu, ili Amazonu). Neka razmenjuju ideje i stvore mali scenario. Jedna od uloga je uloga biljke, drveta ili šume, a druga drvoseče. Trebalo bi da reše konflikt pokušavajući da ubede drvoseču zašto da ne poseče biljku/drvo. Razviti scenu i naći tačan kraj priče.	
Grupna aktivnost 2		
Trajanje	Opis aktivnosti	Linkovi za pomoćni materijal
20 minuta	Uključite muziku suprotnu od teme i stvorite malo dramsko delo. Prikažite svoje dramsko delo drugima i uživajte.	
Završna aktivnost		

Trajanje	Opis aktivnosti	Linkovi anketa za evaluacije
10 minuta	Pričajte o aktivnosti i podelite šta biste vi uradili u datoj situaciji.	

FARCE!

Using Satire and Comedy to Promote
Climate Change Awareness

CREATIVE EXCHANGE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."
Project Number: 2020-1-UK01-KA204-079159